

Søndag den 31. juli 2016.

Sundheds- og ældreministeriet
sum@sum.dk

Kopi til mkdp@sum.dk

**Vedr.: Høring om
udkast til bekendtgørelse om ret til sygehusbehandling m.v. og
vejledning om frit sygehusvalg, udvidet frit sygehusvalg, ret til hurtig udredning og
information til henviste patienter**

LGBT Danmark, Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner henstiller, at ministeren benytter ændringen af bekendtgørelserne og vejledningen til at yde et stærkt bidrag til forbedring af vilkårene for behandlingen af transkønnede, ved

i **bekendtgørelse om ret til sygehusbehandling m.v.** § 21 og i **vejledning om frit sygehusvalg, udvidet frit sygehusvalg pkt.3.2** at fjerne ordet ”kønsskifteoperation”, således at denne behandling bliver omfattet af bekendtgørelsens §§ 13, 14 og 19.

Kønsskifteoperation er jf. bekendtgørelsens § 21 specifikt undtaget fra ”udrednings- og behandlingsgarantien”. Da enhver behandling af transkønnethed betragtes som led i en kønsskifteoperation, har transkønnede ingen ”udrednings- og behandlingsgaranti”.

Som en konsekvens af undtagelsen oplever transkønnede ventetider mange gange i et udrednings- og behandlingsforløb.

I et konkret eksempel, som ikke er enestående, har udrednings- og behandlingsforløbet varet i 33 måneder, og den pågældende venter stadig på at få foretaget selve operationen, selv om tilladelsen dertil blev givet den 29. januar 2016.

Den reelle udredning og behandling har samlet varet i 12 måneder. Den endnu ikke foretagne kønsskifteoperation forventes at medføre en behandling (indlæggelse) på ca. 1 uge. De resterende 21 måneder var ventetid – og ventetiden er endnu ikke slut.

LGBT Danmark henleder opmærksomheden på følgende:

Sundheds- og ældreminister Sophie Løhde udtalte den 11. september 2015 i en pressemeddelelse fra Sundheds- og Ældreministeriet følgende:

"Vi skal styrke patienternes rettigheder i sundhedsvæsenet. De skal have en reel ret til hurtig udredning, og de skal have mulighed for at vælge ventetid fra. Regeringen vil derfor sikre, at patienterne får udvidede valgmuligheder, hvis de offentlige sygehuse ikke har kapacitet til at udrede og behandle dem inden for 30 dage".

<http://www.sum.dk/Aktuelt/Nyheder/Sygehusvaesen/2015/September/Minister-Udredningsretten-er-en-tom-patientrettighed.aspx>

LGBT Danmark kan fuldt ud tilslutte sig ministerens udtalelse.

Sundheds- og ældreminister Sophie Løhde anførte knap to måneder senere (den 4. november 2015) i et svar til LGBT Danmark bl.a.:

Jeg kan bekræfte, at bekendtgørelse om ret til sygehusbehandling m.v. i § 21 fastsætter, at bl.a. retten til udvidet frit sygehusvalg ikke omfatter henvisning til kønsskifteoperation.

Baggrunden herfor er beskrevet i bemærkningerne til det lovforslag, som blev præsenteret for Folketinget i 2002 og dannede grundlaget for lov nr. 143 af 25. marts 2002 om ændring af lov om sygehusvæsenet, der indførte et såkaldt udvidet frit sygehusvalg. Det er således anført, at *“(d)et er endvidere tanken at afgrænse ordningen, så den ikke omfatter en række behandlingsformer, hvor en ventetid på over 2 måneder i almindelighed ikke kan anses for et problem, der bør prioriteres. Det gælder f.eks. kosmetiske operationer i det omfang, de finder sted i det offentlige sundhedsvæsen, barnløshedsbehandling, sterilisation, kønsskifteoperationer m.m., (...)”*.

Sundheds- og Ældreministeriet kan oplyse, at begrebet “kønsskifteoperation” fortolkes bredt, hvorfor det således også dækker eksempelvis fjernelse af bryster hos transmænd eller ændring af de primære køns karakteristika, som du selv nævner.

<http://www.thranesen.dk/lgbt-danmark-20150913/>

LGBT Danmark bemærker, at siden ”kønsskifteoperation” for 14 år siden blev indsat i bekendtgørelsen som en behandlingsform, hvor ”en ventetid på over 2 måneder i almindelighed ikke kan anses for et problem, der bør prioriteres”, er der i Folketinget opstået en bredt funderet forståelse for transkønnedes forhold og behandlingsbehov, hvorfor det må lægges til grund, at denne 14 år gamle udlægning af transkønnedes behandlingsbehov ikke mere er gældende.

LGBT Danmark må også bemærke, at det er en overfortolkning at fortolke “kønsskifteoperation” til også at dække f.eks. fjernelse af bryster hos transmænd, som der ikke er historisk dækning for. “Kønsskifteoperation” var oprindeligt – og i hvert fald i 2002 – både i specialeplanen for lands- og landsdelsfunktioner i sygehusvæsenet og de tilhørende specialeplaner, samt i almindelig sprogbrug betegnelsen for operativ ændring af kønsorganerne ved fjernelse af penis og testikler og tildannelse af en vagina henholdsvis fjernelse af æggestokke og livmoder og eventuelt tildannelse af en penis.

Sundheds- og ældreminister Sophie Løhde anførte i et svar den 5. juli 2016 til LGBT Danmark bl.a.:

Accept og anerkendelse af transkønnede i det danske samfund er af stor vigtighed.

Og forbedringen af transkønnedes forhold i Danmark er et område, som jeg og regeringen kontinuerligt arbejder på.

<http://www.thranesen.dk/lgbt-dk-20160502-sum/>

LGBT Danmark påskønner ministerens og regeringens holdning og ser frem til forbedringerne.

LGBT Danmark vil afslutningsvis anføre, at siden ”kønsskifteoperation” i 2002 blev indsat i bekendtgørelsen som en af de behandlingstyper, der ikke er omfattet af retten til hurtig udredning og udvidet frit sygehusvalg, er kendskabet til transkønnede og forståelsen for deres

Side 3 af 3.

behandlingsbehov steget markant er dermed også viljen til at forbedre forholdene. Tiden synes derfor at være inde til at fjerne ”kønsskifteoperation” fra bekendtgørelsens § 21 og vejledningens pkt. 3.2.

Med venlig hilsen.
Linda Thor Pedersen
Transpolitisk talsperson